

TOAY TIEDOTTAA

TAMPEREEN OPETTAJIEN AMMATTIYHDISTYS RY, OTAVALANKATU 9 A 33100 TAMPERE

TIEDOTE 1 /2020, 12.03.2020

TOAY TIEDOTTAA

Toay:n toimisto on avoinna ma-to klo 12-16.00.

Toimiston yhteystiedot:

Puhelinnumero: 03-2237 930

Sähköposti: talous@tampereenopettajat.fi

toimisto@tampereenopettajat.fi

www.tampereenopettajat.fi

Tampereen opettajien ammattiyhdistys
TOAY

www.instagram.com/tampereenoay

[TOAY@tampereenopet](https://twitter.com/TOAY@tampereenopet)

PUHEENJOHTAJA: Aarno J. Lyly, Takahuhdin koulu
aarno.lyly@tampere.fi

Sihteeri: Riitta Sompä-Hokkanen, Takahuhdin koulu
p. 040 5633 228 riitta.sompä-hokkanen@tampere.fi

Tiedottaja Stefan Smirnov, Tampereen yliopiston normaalikoulu
stefan.smirnov@tuni.fi

Pääluottamusmies Heikki Tanskanen
040 8012 775, heikki.tanskanen@tampere.fi

Varapääluottamusmies Riina Hilo
044 486 3793, riina.hilo@tampere.fi

Työsuojeluvaltuutettu Jouni Kaipainen (perusopetus)
040 8064 954, jouni.kaipainen@tampere.fi

Työsuojeluvaltuutettu Raimo Laaksonen (varhaiskasvatus ja perusopetus,
vastuualue sisäilma-asiat ja riskien hallinta)
040 8064 714, raimo.laaksonen@tampere.fi

Työsuojeluvaltuutettu Sirkka Saarikoski (lukio ja II aste)
gsm 050 3457 180, sirkka.saarikoski@tampere.fi

Puheenjohtajan palsta

OVTES voimassa 31.3.2020 asti

Opetusalan sopimuksen päättymisestä ei ole juurikaan puhuttu uutisissa. Tuntuu siltä, että kaikki uutisointi liittyy jotenkin Covid-19 epidemiaan. Kyseisen viruksen leviäminen saattaa aiheuttaa vielä monille kouluille muutoksia lähiaikoina. Kevätlukukauden rutiineihin voi tulla isojakin muutoksia mahdollisten karanteenien tiimoilta. Nousee isoja kysymyksiä, kuinka opiskelu järjestetään etänä. Varsinkin sellaisissa tapauksissa, jos karanteeni jostakin syystä pitkittyy.

Vaikka vanha virkaehtosopimus on vielä voimassa, uudesta käydään jo kovaa kädenvääntöä. Se, että neuvotteluista ei juurikaan tiedoteta, on tietysti osa neuvottelutaktiikkaa. OAJ haluaa käydä neuvottelut julkisuuden sijasta neuvottelupöydässä.

Mitä tavoitteita OAJ on kantanut neuvottelupöytään? Neljä isoa julkaistua tavoitealuetta ovat:

EROON KIKYISTÄ

Asia, josta on varmaan puhuttu jokaisessa suomalaisessa opettajanhuoneessa, on nk. kiky-tunnit. Ne on koettu epäoikeudenmukaisiksi ja varmaankaan tässä asiassa opettajat eivät ole yksin. Onneksi lomarahojen leikkaus on jo takanapäin. Minun on itse ollut erittäin vaikea nähdä opettajien tekemien kiky-tuntien ja maamme kilpailukyvyyn paranemisen yhteys. Toisaalta, jos ymmärtäisin täysin tällaiset talouden hienoudet, en luultavasti olisi opetusallalla töissä.

PALKKAOHJELMA

OAJ:n hallituksen tavoitteena on saada meille palkkaohjelma, joka osaltaan parantaa julkisten alojen palkkakehitystä suhteessa yksityisiin aloihin. Vaikka julkisen ja yksityisen puolen työehtosopimukset ovat olleet lähes samantasoisia vuodesta 2011, jää silti julkisen puolen palkkakehitys jälkeen yksityisestä. Tätä selittää esim. erilaiset tulospalkkiot, joita maksetaan peruspalkkojen päälle yksityisellä puolella. Julkisella puolella ei juuri virka- ja työehtosopimuksen päälle extra rahaa napsahda.

VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJAT OVTES:iin

Jo useamman vuoden ajan OAJ:llä on ollut tahtotila saada varhaiskasvatuksen opettajat opetusalan sopimusten piiriin. Vaikka siirto kunta-alan yleisestä sopimuksesta opetusalan sopimukseen kuulostaa lähinnä tekniseltä, se kohtaa melko isoa vastustusta. erityisesti kuntatyönantajan puolella vastustetaan siirtoa. Syyksi usein esitetään, että on tärkeätä, että kaikki päiväkodin työntekijät kuuluvat samaan sopimukseen. Samaan aikaan kuitenkin kouluissa toimii paljon eri sopimusalojen työntekijöitä.

TYÖHYVINVOINTI

OAJ:n tekemissä tutkimuksissa on käynyt selväksi, että stressin määrä opetustyöntekijöillä on kasvussa. Ollaan huolissaan opettajien työssäjaksamisesta. Tämän otsikon alla ollaan viemässä neuvottelupöytään asioita liittyen mm. työnohjaukseen, nuorten opettajien mentorointiin ja työn kuormittavuuden lisääntymiseen

Pitää vain toivoa, että emme tarvitsisi työtaistelua välineenä, jonka voimalla viedään sopimuksia eteenpäin. Varsinkin, kun lapsilta kysyttäessä sanan lakko merkitystä, he vastasivat: "Eiks se oo se tubettaja"

Kevättä kohti!

AJL

Pääluottamusmiehen näppäimistöltä

Sopimus päättyy 31.3.2020

Sopimuskierroksen tunnelmat kuumenee kevätauringon alkaessa lämmittää. Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö, JUKO, (hyväksyy virallisesti OAJ:n neuvotteleman neuvottelutuloksen) on esitellyt tavoitteensa Kuntatyön-antajalle, KT, (ja vastaavasti KT esitellyt OAJ:lle tavoitteensa). Kuten mediasta kaikki lienevät huomanneenkin, niin KT tavoittelee kiky-tuntien säilyttämistä ja OAJ kiky-tuntien poistoa tai kompensatiota. Kirjoitushetkellä kaikista hyväksytyistä uusissa sopimuksista palkattomat kiky-tavat ovat poistuneet eri tavoin. Monissa uusissa sopimuksissa palkallista työaikaa on mahdollista lisätä. OAJ:n sivuilta voi seurata neuvotteluiden etenemistä.

Jäsenten olisi käytävä päivittämässä osoitetietonsa OAJ:n sivuilla ja lisättävä oma henkilökohtainen puhelinnumero sekä sähköposti, jotta tiedotus jäsenille onnistuu mahdollisen työtaistelun aikana. Työnantaja voi sulkea työnantajan puhelimen ja sähköpostin työtaistelun aikana.

Opettajien työehtosopimus on irtisanottu 1.4.2020 alkaen. Tämä tarkoittaa sitä, että painostustoimet esim. lakko on mahdollinen irtisanomisen astuttua voimaan. Vanhoja sopimuksia noudatetaan kuitenkin sinne saakka, kunnes uudet sopimukset saadaan neuvoteltua ja allekirjoitettua.

Liikunta- ja kulttuurietuus 2020

Kaupunki tarjoaa työntekijöilleen 80 euron arvoisen liikunta- ja kulttuurietuuden. Järjestelmä ei lähetä enää erikseen tekstiviestimuistutusta asiasta. Liikunta- ja kulttuurietuus jatkuu samoilla ehdoilla kuin aikaisemmin, eli etuuteen ovat oikeutettuja kaikki työntekijät, jotka ovat olleet yli kuusi kuukautta työsuhteessa Tampereen kaupungilla. Työ- tai

virkasuhteiden välissä voi olla enintään kolmen päivän katko. Myös esimerkiksi vuorottelu-, opinto- ja perhevapaalla olevat saavat etuuden. Etuus on voimassa vuoden loppuun tai työsuhteen päättyessä viimeiseen työpäivään saakka. Etuudesta löytyy lisätietoja Taskusta.

Työtuomioistuimen tuomio

Vuonna 2016 työtuomioistuimeen viedystä riidasta osa-aikaisen luokanopettajan velvollisuudesta osallistua täysimääräisesti veso -päiviin ja yhteissuunnittelu-aikaan on annettu työtuomioistuimen tuomio 3.12.2019 (Nro 118 Diaarinro R 73/18). Päätös on opettajien kannalta myönteinen eli OVTES:a on tulkittava siten, että osa-aikaisena viranhaltijana toimiva luokanopettaja voidaan määrätä osallistumaan OVTES:n mukaisiin opettajatyöpäiviin ainoastaan samassa suhteessa kuin mikä on työntekijän osa-aikaprosentti.

Jos osa-aikavirassa oleva opettaja on velvoitettu osallistumaan veso-päiviin ja ys-aikaan sataprosenttisesti, palkkasaatavia voidaan hakea takautuvasti. Korvausta voi vuoden 2020 aikana vaatia vuoden 2017 alusta alkaen. Palkkavaatimuksessa on yksilöitävä tuntimäärä, joka vastaa ylimääräisesti teetettyä osa-aikaprosentin

ylittävää työtä. Opettajan pitää itse tehdä palkkavaatimus työnantajalle. Kuluva lukuvuoden 2019-2020 osa-aikaisuus tulee huomioida lukuvuoden aikana vesoissa ja ys-ajassa. Veso-velvoite ja ys-aika tulee tasata kevätlukukauden aikana niin, että osa-aikaisuus huomioidaan lukuvuositasolla.

Vaikka tuomio koski vain osa-aikavirassa olevia opettajia, Kuntatyönantaja (KT) on ohjeistanut kuntia soveltamaan tuomiota myös päätoimisiin tuntiopettajiin jo kuluva lukuvuonna. Päätoimisilla tuntiopettajilla ei kuitenkaan ole taannehtivia palkkasaatavia. OAJ ja KT neuvottelevat ys-ajan yhden tunnin hinnasta kevään aikana ja kun siitä saadaan yksimielisyys, voivat opettajat, keitä tämä koskee, tehdä palkkavaatimuksen työnantajalle. Tästä tulee vielä tarkemmat ohjeet koulujen yhteysopettajille.

Perusopetuksen oppilasarvioinnin muutokset

Perusopetuksen oppilasarviointia uudistetaan. Nyt tehtävien muutosten taustalla on pitkälti OAJ:n vaikuttamistyö, ja muutoksissa toteutuvat monet OAJ:n ajamat tavoitteet.

Nyt tehtävillä uudistuksilla tullaan vahvistamaan arvioinnin yhdenvertaisuutta ja rajataan myös opettajien lisääntyneen arviointityön määrää.

Aikataulu

- Perusteiden arviointiluvun aiheuttamat muutokset viedään/tehdään paikallisiin opetussuunnitelmiin kevään 2020 aikana. Paikallisten opetussuunnitelmien muutosten hyväksyntä.
- Arvioinnin muutokset astuvat paikallisesti voimaan 1.8.2020 ja otetaan siis käyttöön lukuvuoden 2020-2021 alusta.
- Uudet päättöarvioinnin kriteerit julkaistaan näillä näkymin jouluna 2020 ja kriteerit otetaan käyttöön lukuvuonna 2021-2022. Päättöarviointi annetaan näillä kriteereillä keväällä 2022.
- Kriteerit laaditaan tämän jälkeen ainakin 6.-luokalle. OAJ ajaa kriteerien laadintaa myös 2. ja 4.-luokille.

Photo by Freshh Connection on Unsplash

Uusi arviointiluku sisältää pääasiassa yhteisiä määräyksiä, jotka on siirrettävä sellaisenaan, muuttamatta, paikallisiin opetussuunnitelmiin, joten paikallisen opetussuunnitelmatyön osuus on tässä yhteydessä hyvin rajallinen. Opetussuunnitelmassa

on nyt selkeästi erotettu toisistaan oppimista tukeva formatiivinen arviointi sekä oppilaan osaamisen tasoa koskeva summatiivinen arviointi. Opetussuunnitelman perusteissa sanotaan nyt yksiselitteisesti, että formatiivinen arviointi on osa opetusta, eikä se edellytä dokumentointia.

TOAY TIEDOTTAA

Summatiivinen arviointi suoritetaan oppiaineittain. OPS-perusteet linjaavat yksiselitteisesti, että työskentelyn, laaja-alaisen osaamisen sekä monialaisten kokonaisuuksien arviointi on osa oppiaineiden arviointia, eikä niitä tule arvioida erillisinä. Summatiivinen arviointi perustuu opetussuunnitelman tavoitteisiin ja oppilaan antamiin näyttöihin. Nämä näytöt voivat olla mm. kirjallisia-, suullisia-, toiminnallisia-, kokeita, testejä, projekteja jne. Summatiivisen arvioinnin tekee

oppilasta opettava opettaja ja opettaja myös valitsee OPSin mukaan arviointimenetelmät (kuten opetusmenetelmätkin). Arvioinnit niistä näytöistä, joihin summatiivinen arviointi perustuu, on dokumentoitava. Tämä on opettajankin oikeusturvan kannalta tärkeää, koska arviointi on voitava myös perustella. Todistusarvioinnissa tullaan jatkossa käyttämään numeroarviointia kaikkialla viimeistään neljänneltä luokalta alkaen.

Opas haastaviin arjen tilanteisiin

Osana hyvinvoinnin lukuvuotta OAJ on julkaissut oppaan: Haastavat tilanteet arjen työssä (julkaistu 24.1.2020 oaj.fi --> Ajankohtaista --> Julkaisut). Oppaassa on toimintaohjeita opettajan työn erilaisiin vaikeisiin tilanteisiin. Se pureutuu muun muassa

vanhempien kanssa tehtävään yhteistyöhön, opetuksen seuraamiseen, ilmoitusvelvollisuuksiin ja kanteluihin. Oppaasta saa myös ohjeita esimerkiksi epäasiallisen viestinnän kohtaamiseen.

Riittää, että olet lahjakas puoli tuntia päivässä. Useimmat eivät ole sitä minuuttiakaan
- ALVAR AALTO

Heikki Tanskanen
Pääluottamusmies

Ansiomerkkiasiaa

TOAY:n ansiomerkkitoimikunnalla on mahdollisuus ehdottaa hallitukselle myönnettäväksi OAJ:n pronssinen, hopeinen tai kultainen ansiomerkki liikunnan tai kulttuurin hyväksi. Toivomme koulujen yhteysopettajien kartoittavan oman koulunsa opettajien ansiot mahdollisten ansiomerkkien saamiseksi.

Koulun yhteysopettajalle, joka on toiminut koulunsa yhteysopettajana 8 vuotta, anotaan OAJ:n pronssinen ansiomerkki. Vähintään 15 vuotta koulunsa yhteysopettajana toimineelle luovutetaan OAJ:n leimalla varustettu esine. Vähintään 25 vuotta koulunsa yhteysopettajana toimineelle luovutetaan 80 euron suuruinen lahjakortti.

Ansiomerkkitoimikunnan puolesta

Riitta Sompa-Hokkanen

Photo by Icons8 Team on Unsplash

Erasmus-viikko Unkarissa – maassa, jossa koulu ja media ovat nationalistisen ideologian palveluksessa

"Vestigia terrent – jäljet pelottavat!"
- Kettu, Aisopoksen sadut

Alkusanat

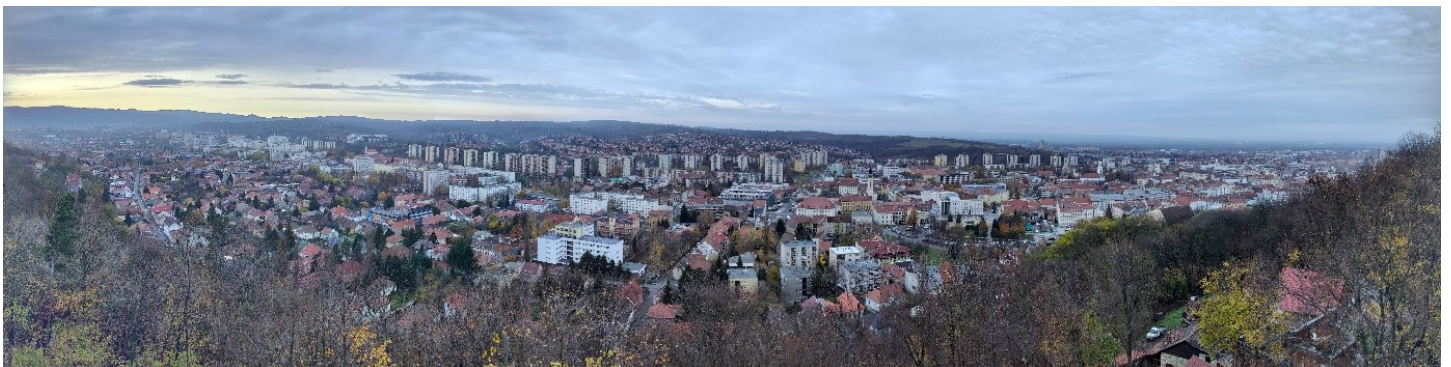
Marraskuussa 2019 minulla oli ilo osallistua kansainväliseen Erasmus-vaihtoviikkoon Tampereen ystävyyskaupungissa Miskolcissa, Itä-Unkarissa. Erasmus-vaihtoviikon tavoitteet toteutuivat, opiskelijoilla oli keskenään hauskaa ja isäntien vaivannäkö kannatti, sillä jokainen viikkoon osallistunut opiskelija ja opettaja koki itsensä Miskolcissa hyvin tervetulleeksi.

Suomalaisen pedagogin kriittisin silmin vaihtoviikkoa tarkkaillessani en voinut kuitenkaan olla kiinnittämättä huomiota muutamiin seikkoihin. Koulun johtoporras ei selvästi ollut kiinnostunut kansainvälisen viikon toiminnasta ja toteutumisesta. Toinen seikka, joka oli vaikea jättää huomiotta, oli se kuinka koulun opettajistoa oli selvästi ohjeistettu pitämään muut kuin koulun IB-linjan opiskelijat etäämmällä vierailevista ulkomaalaisista opiskelijoista. Kolmas ja viimeinen toistuva ilmiö liittyi Erasmus-viikkomme teemaan eli mediakriittisyyteen ja medialukutaitoon – edes unkarilaiset ammattitoimittajat eivät tuntuneet jakavan samoja keskeisiä käsitteitä kuin vierailevat suomalaiset tai saksalaiset opiskelijat.

Ottaessani nämä kolme edellistä havaintoani puheeksi viikon järjestelyistä vastaavien paikallisten opettajien kanssa huomasin tuottavani heille hankaluuksia ja

epämukavuutta. Sain kuulla epämääräisiä vastauksia, joissa viitattiin milloin mihinkäkin. Vasta viikon loppumetreillä alkoi asioiden todellinen tila avautua myös minulle, ulkomaalaiselle. Päästyäni keskustelun alkuun ei sille tullut loppua. Olin eksynyt kysymyksilläni syvälle unkarilaisen politiikan kentälle eikä ulospääsyä ollut heti saatavilla.

Sovin lopulta, että haastattelisin kahta unkarilaisista kollegoistani matkan jälkeen. Haastateltavat kieltäytyvät esiintymästä omilla nimillään. Heidän luvallaan julkaisen vastaukset nimimerkeillä Oláh ja Nóra. Keskeisimpiä Oláhin ja Nóran mainitsemia syitä päätökselleen pitää henkilöllisyytensä salassa on se, että nykyisin Unkarissa rehtorit nimittää virkaan opetusministeriö, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että jokainen rehtori on vastuussa suoraan Unkarin nykyiselle hallitukselle eli konservatiiviselle nationalistipuole Fideszille.

Näkymä Miskolciin marraskuussa 2019, kuvaaja Stefan Smirnov

Kysymys 1: Mitä mielestäsi suomalaisten olisi hyvä tietää Unkarin nykyisestä sosiaalisesta ja poliittisesta tilanteesta?

Óláh: Sekä Unkarin sosiaalinen että poliittinen tilanne on mielestäni hyvin ristiriitainen. Toisaalta meille vakuutetaan valtakunnallisissa medioissa voimakkaasti, päivästä toiseen, että poliittinen järjestelmämme on kristillisdemokraattinen. Kuitenkin järjestelmän demokraattisuus on täysin kyseenalaistettavissa. Nykyinen hallitus tahtoo säilyttää Unkarin ”kristilliset arvot” ja pelastaa maan kaikilta mahdollisilta ”ulkopuolisilta uhilta” kuten ”aggressiivisilta” vierailta uskonnoilta. Saavuttaakseen tämän media kerää vahvoja myötämielisiä kannanottoja ympäri maata päivittäisiin uutisiinsa. Pysäyttääkseen maahanmuuton ja samalla ”vieraiden uskontojen tunkeutumisen” Unkariin media käyttää erilaisia demagogisia iskulauseita kuten esimerkiksi ”Pysäyttäkää Bryssel!” tai ”Älkää antako Soroksen tehdä sitä tai tätä!” Tällaista puhetta on kuultu Unkarissa jo niin pitkään, että iso osa ihmisistä on alkanut tiedostamattaan toistaa niitä ja pitämään niitä faktatietona ja totuutena.

Nóra: Sen sijaan, että hallitus yrittäisi luoda Unkariin poliittisesti vakaan ja rauhallisen tilanteen se yrittää luoda maahan lisää sisäisiä jännitteitä ja vastakkainasettelua. Tämä näkyy jo siinä, miten hallitus koettaa viestinnässään tavoittaa eri väestöryhmiä. Internet, jota käyttää pääosin nuorempi sukupolvi ja koulutetummat ihmiset,

jätetään lähes täysin vaille huomiota. Sen sijaan televisio on täynnä ”mainoksia”, jotka ovat joko hallituksen itsensä tuottamia tai avoimen hallitusmielisiä. Televisio on edelleen hyvin suosittu vanhempien ikäluokkien ja heikommin koulutettujen keskuudessa. Vaikka unkarilainen maalaistalo olisi jo romahduspisteessä sen katolla voi silti aina nähdä lautasantennin. Tämä on yksi syy sille miksi maaseudun asukkaat ovat yleisesti Fidesz-puolueen aktiivisimpia kannattajia, samalla kun kaupunkien asukkaat äänestävät pääasiassa muita puolueita.

Óláh: Myös Unkarin sosiaalipoliittinen tilanne on ristiriitainen. Fideszin hallitus toistaa iskulausettaan ”Magyarország jobban teljesít!” eli ”Unkari menestyy muita paremmin!” Silti monet ihmiset elävät köyhyydessä, palkkoja ei makseta sovitusti. Esimerkiksi aloittelevat opettajat ansaitsevat vähemmän kuin koulujen siivoojat. Valtion takaama kansallinen minimipalkka on kuluvan vuoden tammikuusta lähtien ollut noin 630 euroa kuukaudessa, mutta aloittelevan opettajan keskipalkka on vain 610 euroa kuussa. Tämä johtaa entistä suurempiin jännitteisiin työpaikoilla ja kiristyvään kilpailuun työmarkkinoilla. Terveystieteiden tilanne on katastrofaalinen: lääkärit muuttavat pois maasta pääasiassa Itävaltaan ja Saksaan, sairaanhoitajien palkat ovat kuukausia maksamatta.

Kysymys 2: Millä tavoin Fideszin harjoittama politiikka näkyy koulutuksessa ja opetussuunnitelmissa? Miten tämä näkyy koulujen arjessa ja opettajien työssä?

Óláh: Fideszin ensimmäiset koulutukselliset uudistukset aloitettiin vuonna 2013. Lapset määrättiin käymään koulua koulualueittain, opettajien palkkoja nostettiin jonkin verran, mutta palkkakehitys on sittemmin pysähtynyt. Samana vuonna uudistettiin myös kaikki opetussuunnitelmat. Tässä vaiheessa vielä kukaan ei osannut sanoa, mitä Fideszin uudistukset todellisuudessa toisivat tullessaan. Minun äitini koki muutokset paljon kovemmin: koulun kirjastonhoitajana hänen palkkaansa laskettiin ja hänelle tehtiin koulun johdon taholta selväksi, ettei hänellä ollut mitään syytä puhua tai olla muuten tekemisissä koulun oppilaiden kanssa. Tämä oli hänelle kaikista kovin isku, koska hän oli

ehtinyt tehdä jo 20 vuotta töitä lasten ja nuorten parissa.

Samoin vuonna 2013 Fidesz esitteli uuden viisiportaisen järjestelmän, jolla määriteltiin se, kuinka pätevä opettaja on. Tasot ovat harjoittelija, 1. tason pedagogi, 2. tason pedagogi, pedagogian maisteri ja tutkijapedagogi. Tämä viisiportainen järjestelmä on pohjimmiltaan hyvin nöyryyttävä. Opiskeltuasi kuusi vuotta yliopistossa olet harjoittelija. Työpaikalla esimiehet olettavat, että sinulla ei ole tutkintoa, vaikka sinulla sellainen olisi. Harjoittelija-tasolla opettavan palkka on sama kuin valtakunnallinen minimipalkka. Niin alhainen palkka ei riitä mihinkään. Tämä on ehkä keskeisin syy sille

miksi monet opettajat irtisanoutuvat ja siirtyvät muille aloille.

Nóra: Leimaavin tunnuspiirre Fideszin harjoittamalle koulutuspolitiikalle on kaiken hallinnon ja vallan keskittäminen. Tämä vallan keskittäminen kuvaa erinomaisen hyvin koko Unkarin poliittista kehitystä. Kouluilla ei ole enää valtaa päättää omasta toiminnastaan, kouluilla ei ole enää omaa budjettia tai omaa rahaa, oppikirjojen painosmäärät ja kappalemäärät on rajattu koulukohtaisesti minimiin.

Tiivistäen sanoisin, että opettajien vapaus toimia työssään on nykyisellään rajoitetumpi kuin

aikaisemmin, mutta erityisesti koulujen vapautta toimia ja järjestää omaa toimintaansa on rajoitettu radikaalisti. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että esimerkiksi Erasmus-viikkojen järjestäminen omaehtoisesti on käytännössä mahdotonta. Unkarin opetusministeriö ei kieltäydy Euroopan unionin antamasta rahasta, mutta on haluton käyttämään sitä tavalla, johon Erasmus-yhteistyö velvoittaa. Hallituksen on tarkoitus saada Euroopan unioni näyttämään epäonnistuneelta projektilta, joka ei tuota tavalliselle unkarilaiselle mitään hyvää.

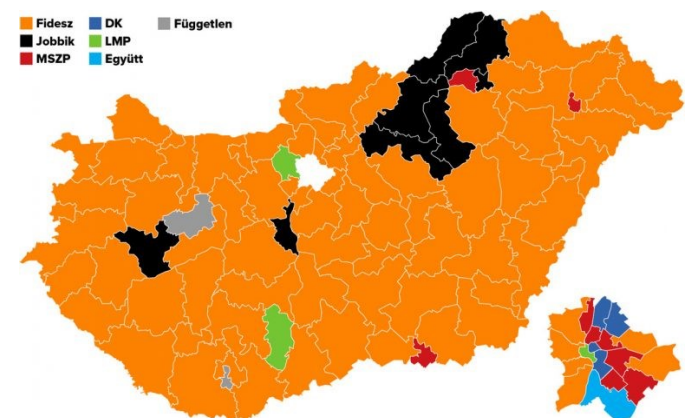
Kysymys 3: Mitkä olivat ensimmäisiä ennusmerkkejä Unkarin sosiaalisesta ja poliittisesta tulevaisuudesta Fideszin ja Orbánin hallinnon alaisuudessa?

Nóra: Puolue, jota kutsumme nykyään nimellä Fidesz, on aina ollut, muodossa tai toisessa, Unkarin suosituin puolue. Sosialismin kaatumisen jälkeen Unkarin sosialidemokraattinen puolue ehti olla vallassa lyhyen aikaa, mutta pian Fidesz pääsi muodostamaan hallituksen. Tuolloin Fideszin prioriteettina oli muuttaa peruslakia ja vaalijärjestelmää niin, että se varmistaisi ikuisen otteensa hallitusvallasta. Juuri siksi Fideszin kukistaminen nykyisessä järjestelmässä on mahdotonta. Virkistävänä esimerkkinä mainitsen vuoden 2018 parlamenttivaalien paikalliset tulokset Miskolcissa. Meidän kaupungissamme oppositioblokki voitti merkittävällä marginaalilla Fideszin.

Ólah: Minun on myönnettävä, etten pitänyt silmällä Unkarin poliittisia muutoksia silloin kun ne alkoivat joitakin vuosia sitten. Vuonna 2011 olin vasta teini-ikäinen ja olin huolissani ylioppilaskirjoituksistani.

Taisin havahtua ensimmäisen kerran käynnissä oleviin muutoksiin vasta yliopisto-opiskelijana. Huoleni Unkarin poliittisesta kehityksestä on vahvistunut koko aikuisikäni ajan.

En ole vielä tehnyt lopullista päätöstä siitä jäänkö Unkariin vai lähdenkö ulkomaille. Minusta tuntuu, että minun olisi pitänyt olla nuorempana rohkeampi ja puuttua aiemmin tähän kehitykseen. Jos useammat kaltaiseni unkarilaiset olisivat puuttuneet Fideszin toimintaan ajoissa en ehkä eläisi nyt tilanteessa, jossa joudun päivittäin pohtimaan ulkomaille muuttamista.

Unkarin parlamenttivaalien tulokset huhtikuussa 2018. Fideszin osuus äänistä oli noin 49%. Miskolc erottuu kartassa punaisena mustan Jobbikin ja oranssin Fideszin välissä. Kaupungin politiikkaa johtaa nykyään oppositioblokki, jossa sosialistipuolue on edelleen suosituin puolue. Lähde: Hungarian Free Press, 25.2.2020, <http://hungarianfreepress.com/2018/04/08/elections-hungary-live-record-breaking-turnout-as-hungarians-vote-in-droves/>

Kysymys 4: Uskotko että ihmiset, jotka aidosti tukevat Fidesziä ja Orbánia, äänestävät näitä koska *oikeasti* haluavat rajoittaa esimerkiksi koulujen, taiteilijoiden ja teatterien vapauksia, ja koska he *oikeasti* haluavat nähdä maahanmuuttajien ja pakolaisten kärsivän ja mahdollisesti kuolevan? Vai onko heidän poliittiselle ajattelulleen olemassa kenties muunlaisia motiiveja?

Ólah: Minusta tuntuu, että Fideszin kannattajat ovat sokeita. Heistä suurin osa on ainakin kerran saanut jonkinlaista taloudellista tukea ja apua Fideszin johtamalta hallinnolta. Jotkut opettajat uskovat edelleen Fideszin poliittiseen sanomaan vuoden 2013 palkankorotuksen seurauksena, erityisesti koska merkittävä osa opettajista on lähellä eläkeikää ja jokseenkin tyytyväisiä vakiintuneeseen palkkatasoonsa ja työtilanteeseensa.

Nyt eläkeikää lähestyvää sukupolvea leimaa kaikkialla entisessä itäblokissa jaettu nuoruuden kokemus sosialistisen diktatuurin kaatamisesta ja samalla naivista uskosta ja luottamuksesta siihen, että avoin markkinatalous ja demokratia toisivat mukanaan paremman elintason ja yhteiskunnan, ilman että heidän *itsensä* tarvitsisi tehdä asian eteen yhtään mitään. Tämä oli se ajatus, jonka myös unkarilaiset sisäistivät 1980-luvulla. Kun edes kapitalistinen markkinatalous ja monipuoluedemokratia ei lunastanut kaikkia tämän sukupolven asettamia

odotuksia – heidän poliittisessa ajattelussaan ja toiminnassaan seurasi täyskäännös kohti vahvan valtiojohdon ja vahvojen johtajien ihannointia, konservatiivista nationalismia ja demokratian, erilaisuuden, tieteen sekä ihmisoikeuksien avointa halveksuntaa.

Nóra: Fideszin jatkuvasti käynnissä oleva ihmisryhmiä jakava ja vihaan yllyttävä poliittinen kampanja on todella vahva. Se ulottuu elämän kaikille osa-alueille. Unkarissa eläessä ei ole mahdollista kuulla julkisuudessa yhdenkään muun poliittisen puolueen tai ryhmän totuutta paitsi Fideszin edustamaa ”virallista” totuutta. Orbánille ja Fideszille ei ole olemassa mitään varteenotettavaa vastavoimaa.

Loppujen lopuksi minusta tuntuu siltä, etteivät Fideszin kannattajat tiedä mitä he oikeasti kannattavat. He uskovat kritiikittä kaiken sen mitä Fideszin hallinto heille virallisena totuutena kertoo.

Unkarilaisia vapaaehtoisia auttamassa pakolaisia kesällä 2015 Röszen lähistöllä. Fideszin uudistama lainsäädäntö on kriminalisoinut kaiken pakolaisille annetun avun rikosnimikkeellä ”laittomien maahantulijoiden avustaminen”. Kaikkia Unkarin kautta kulkeneiden pakolaisten auttamiseen osallistuneita uhkaa vankeusrangaistus. Lähde: Hungarian Free Press, 25.2.2020, <http://hungarianfreepress.com/2018/05/30/prison-awaits-hungarians-who-help-refugees/>

Loppupäätelmä

Vietettyäni viikon Nóran ja Ólahin huostassa Miskolcissa palasin Suomeen parahiksi seuraamaan kotimaisten uutisten välityksellä jokseenkin vahingoniloista keskustelua maamme joulukuisesta hallituskriisistä. Kokemukseni ja keskusteluni Unkarissa eivät jättäneet minulle suurta tulkinnanvaraa siitä mihin Suomen tämänhetkinen poliittinen kehitys on viemässä.

Ylen ja Helsingin Sanomien teettämien gallupien kärjessä komeilee, kuukaudesta toiseen, Fideszin ideologinen sisarpuolue, joka samoin kuin unkarilainen vastineensa suhtautuu suopeasti valeutisiin ja puolitotuksiin, mutta kriittisesti tutkittuun tietoon ja ylipäättään tieteen ja koulutuksen vapauteen. Sekä Fidesz että sen suomalainen vastine ovat yksiselitteisesti sanoutuneet irti demokraattisten periaatteiden ja ihmisoikeuksien koskematto-

muudesta sekä niihin liittyvistä kansainvälisistä velvoitteista ja sopimuksista.

Keskustelu siitä ovatko näiden puolueiden poliittiset *aikeet* aidosti yhdenmukaiset vai eivät on ajanhukkaa. Kuten Nóra sanoi "[tämänkaltaisten puolueiden] kannattajat eivät lopulta tiedä, mitä he oikeasti kannattavat". Jo edellä esitetty haastattelu osoittaa puolueiden *toiminnan* sisäisen logiikan olevan siinä määrin samankaltaista, että niiden tämänhetkisillä tavoitteilla tai päämäärillä ei ole mitään väliä tai merkitystä – liike on samansuuntaista ja Euroopan sekä maailmanpolitiikan kehitys tulee väistämättä johtamaan niitä samaan suuntaan. Suomi on jo Unkarin tiellä ja se tie johtaa vääjäämättä alati huonompaan suuntaan. Aisopoksen ketun lailla on minunkin todettava: *"Vestigia terrent – jäljet pelottavat!"*

Stefan Smirnov

Tampereen kaupunkikonsernin vakuutuskassa

Vakuutuskassan varsinainen kassankokous pidettiin 26.11.2019 Pantin talossa. Kokouksessa esiteltiin selonteko kassan tilasta, valittiin tilintarkastaja, varatilintarkastaja sekä hyväksyttiin hallituksen sääntömuutosesitys, joka astuu voimaan vuoden 2020 alusta.

Suurimmat muutokset jäsenille säännöissä:

- hierontalähetteen poistuminen vaatimuksista (ei siis tarvita lääkärin lähetettä, hierojan oltava merkitty Valviran ammattihenkilöiden keskusrekisteriin koulutetuksi hierojaksi, voit tarkistaa sivulta <https://julkiterhikki.valvira.fi/> myös vakuutuskassan internet-sivuilla mainituissa hierontakouluissa annettu hierontahoito käy)
- vuosittaisen korvauskiintiön nostaminen 450 eurosta 500 euroon (kustannuksista korvataan edelleen 50 %)
- jalkahoidon lisääminen lisäetuksiin (Valviran rekisterissä oleva jalkaterapeutti tai jalkojenhoitaja)
- kaikki lisäetuuudet, myös hammashoito ja silmälasit, voimassa heti ensimmäisestä jäsenyyspäivästä alkaen

Katso muutokset tarkemmin: <https://www.tampereenvakuutuskassa.fi/korvausten-hakeminen/>

Päivitä yhteystietosi jäsenrekisteriin!

Kaikkien OAJ:n jäsenten työ- ja virkaehtosopimukset päättyvät maaliskuun lopussa. Neuvottelut uusista sopimuksista ovat meneillään. Sopimusten saavuttaminen neuvottelemalla on aina ensisijainen tavoite, myös nyt. Tämän kevään sopimusneuvottelut ovat kuitenkin niin vaikeat, että OAJ on jo hionut järjestövalmiutensa kuntoon.

Tarkista, että omat yhteystietosi ovat jäsenrekisterissä kunnossa ja siten varmistat, että sinut tavoitetaan sähköpostilla ja tekstiviestillä myös mahdollisessa työtaistelutilanteessa.

Lisää yhteystietoihisi

- o jokin muu kuin työ sähköpostiosoitteesi ja puhelinnumerosi

Päivitä tiedot:

- o yhteydenottolomakkeella yhteydenotto.oaj.fi
- o OAJ:n verkkosivuilla osoitteessa <https://www.oaj.fi/omattiedot> tai
- o soittamalla maksuttomaan palvelunumeroon 0800 418 401 (ma-to klo 9-14)

Jos et pääse kirjautumaan, syynä voi olla se, että yhteystietosi puuttuvat tai ne ovat vanhentuneet. Voit pyytää yhteystietojen päivittämistä puhelimitse jäsenpalvelusta tai ottaa yhteyttä yhteydenottolomakkeella <https://yhteydenotto.oaj.fi/lomake?id=6>

OAJ arpoo maaliskuun aikana yhteystietonsa päivittäneiden kesken 10 kpl Delicardin Marimekko-lahjakortteja (á 59 €) sekä OAJ:n tuotepalkintoja

Educa-messut ja OAJ-risteily 25.-26.1.2020

Jo 25 vuotta täyttänyt opetusalan suur tapahtuma Educa keräsi Messukeskukseen ennätysuuden yleisön. Kahden päivän aikana kävijöitä oli lähes 20 000. Messujen teemana oli tänä vuonna hyvinvointi, mutta muitakin ajankohtaisia asioita, kuten työmarkkinaneuvottelut ja oppivelvollisuuden laajentuminen, löytyi ohjelmasta. Educa on myös muuttumassa kansainvälisemmäksi, sillä ulkomailta messuille saapui yli 500 opetusalan ihmistä tutustumaan mm. Suomen koulutusjärjestelmään ja opettajankoulutukseen.

TOAY:n Salme S. Halme luokanopettajien ständillä Educassa.

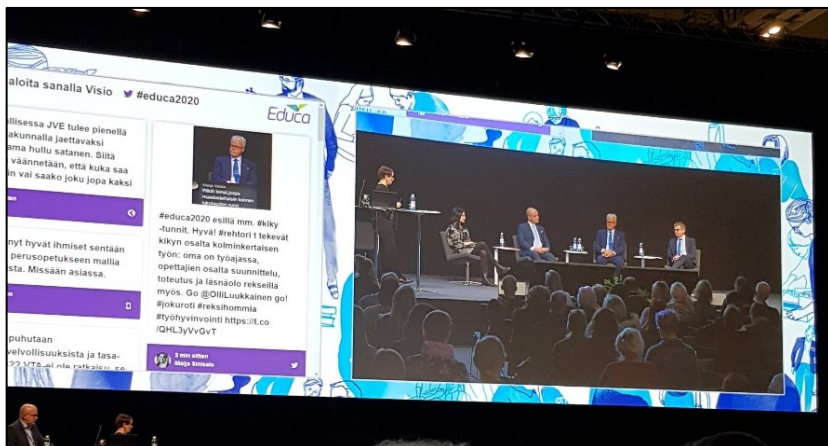
TOAY TIEDOTTAA

Itse olin messuilla lauantaina ja kävin seuraamassa mm. suuren paneelikeskustelun, jossa keskusteluun työmarkkinaneuvotteluista osallistuivat OAJ:n puheenjohtaja Olli Luukkainen, Sivistystyönantajien toimitusjohtaja Teemu Hassinen, KT:n työmarkkina-johtaja Markku Jalonen sekä luokanopettaja Petra Siltainsuu. Suurimmat taputukset yleisöltä kuultiin,

kun opettajapanelisti kuvaili kikyn olevan opettajille vain työhyvinvointia huonontava rasite, kun Olli Luukkainen totesi jäsenistön lakkovalmiuden olevan täysi sataprosenttia sekä silloin, kun Luukkainen ilmaisi varhaiskasvatuksen opettajien sopimusalasiiirron suuren tärkeyden.

Tietoa perusopetuksen arvioinnista sekä POPS:in helmikuussa julkaistavan arviointiluvun muutoksista sain kuunnellessani OAJ:n kehittämispäällikkö Jaakko Salon esitystä. Lukiouudistuksen etenemisestä lukiolain ja ylioppilaskirjoitus-lainsäädännön toimeenpanon myötä kertoivat OAJ:n neuvottelupäällikkö Eila Urpilainen ja erityisasiantuntija Tuomo Laakso.

Lauantai-iltana messujen jälkeen siirryimme Helsingin Länsisatamaan, josta starttasi OAJ-risteily. Risteilyllä lähes täysi laivallinen OAJ:n jäseniä pääsivät tutustumaan toisiinsa, mutta myös OAJ:n yhteistyö-kumppaneihin. Illalla väkeä viihdytti suosittu artisti Irina. Huomioitavaa oli myös se, että ko. Silja Europa -lautta siirtyi suoraan OAJ-risteilyn jälkeen telakalle Naantaliin. Onneksi kuitenkin ihan etukäteen suunnitellusti!

Perusopetuksen arvioinnin uudistuksista esitelmöi OAJ:n kehittämispäällikkö Jaakko Salo.

Teksti: Riina Hilo

LUKIJAKISA TOAY:n TIEDOTUSLEHDEN LUKIJOILLE!

TOAY:n tiedotustoimikunta rohkaisee TOAY:n jäseniä osallistumaan lyhyeen ja helppoon visaan, jossa **oikeinvastanneiden kesken arvotaan kaksi Finnkinon leffalippua**. Edellisen TOAY:n tiedotuslehden lukijakisan voittajiksi arvottiin Johanna Ala-Nissilä sekä Outi Erkkilä.

- ❖ Palkintolippujen arvonta suoritetaan tiistaina 7.4.2020 ja voittajiin otetaan yhteyttä henkilökohtaisesti.
- ❖ Voittajien nimet julkaistaan myös seuraavassa tiedotuslehdessä sekä TOAY:n kotisivuilla.
- ❖ Kilpailuun voit osallistua 5.4.2020 klo 23:45 mennessä oheisen linkin kautta:

https://my.surveypal.com/TOAY-visa-1-2020-TO61dtNQ_rb0xTNm

1. Mitä TOAY:n puheenjohtaja sanoo kirjoituksessaan niin kutsutuista kiky-tunneista?

- a) Jussi ei ymmärrä kiky-tuntien vaikutusta Suomen kilpailukyvyyn väitettyyn kasvuun
- b) Jussi toivoo kevään neuvotteluissa kiky-tunteja korvattaviksi palkanmaksussa
- c) Jussi tukee OAJ:n tekemää esitystä kiky-tunneista luopumisesta

2. Mihin aiheisiin OAJ:n julkaisema *Opas haastaviin arjen tilanteisiin* pureutuu Heikki Tanskasen mukaan?

- a) Työpaikkakiusaamiseen ja ys-aikaan liittyviin epäselvyyksiin
- b) Vanhempien kanssa tehtävään yhteistyöhön ja kanteluihin
- c) Osa-aikaisten työsuhteiden epäkohtiin kuten palkanmaksuun

3. Miten konservatiivisen nationalistipuolueen Fideszin politiikka näkyy unkarilaisten koulujen arjessa?

- a) Unkari on kieltäytynyt EU-rahoitteisesta kansainvälisestä toiminnasta kuten Erasmus-ohjelmasta
- b) Kaikkien opetuslalla työskentelevien palkkoja on laskettu noin kymmenen prosenttia
- c) Kouluhallinto on keskitetty Fidesz-puolueen valvontaan eikä kouluilla enää ole päätäntövaltaa omasta budjetistaan

4. Mitä latinankielinen lause "vestigia terrent" tarkoittaa suomeksi?

- a) Voi voitettuja
- b) Jäljet pelottavat
- c) Arpa on heitetty

Yhdistyksen kevätkokous 28.4.2020

TOAY:n kevätkokous pidetään toimistolla ti 28.4.2020 – lisätietoa tulossa myöhemmin!

Photo by Pawel Chu on Unsplash